

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2017. október 25. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette és más bűncselekmény miatt I. r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 22.B.1250/2016/30. számú ítéletét megváltoztatja.

I. r. vádlott a szabadságvesztés büntetéséből a fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

Az eljárás során felmerült bűnügyi költségből I. r. vádlott 360.110 (háromszázhatvanezer-száztíz) forintot, II. r. vádlott 359.180 (háromszázötvenkilencezer-száznyolcvan) forintot, III. r. vádlott 356.505 (háromszázötvenhatezer-ötszázöt) forintot köteles külön-külön, további 168.146 (százhatvannyolcezer-száznegyvenhat) forintot a vádlottak egyetemlegesen kötelesek megfizetni, míg a fennmaradó 745.236 (hétszáznegyvenötezer-kettőszázharminchat) forint bűnügyi költsége az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy II. r. vádlott házi őrizetének kezdő napja 2015. április 8., III. r. vádlott házi őrizetének kezdő napja 2015. április 8. napja, befejező időpontja 2015. november 17. napja, II. r. vádlott lakcímeként feltüntetett cím helyesen a tartózkodási helye, a vádlott lakcíme ... szám.

A másodfokú eljárás során felmerült 36.690 (harminchatezer-hatszázkilencven) forint bűnügyi költségből II. r. vádlott köteles 16.320 (tizenhatezer-háromszázhusz) forintot, míg III. r. vádlott 20.370 (húszezer-háromszázhetven) forintot az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S

A Fővárosi Törvényszék a 2017. május 11. napján kihirdetett 22.B.1250/2016/30. számú ítéletével I. r., II. r., III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat] és társtettesként elkövetett önbíráskodás büntetében [Btk. 368. § (1) bekezdés és (2) bekezdés c) pont].

Ezért halmazati büntetésül

- I. r. vádlottat 3 év 6 hónap börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre,
- II. r. vádlottat 4 év börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ,
- III. r. vádlottat 4 év 6 hónap börtönbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte.

Valamennyi vádlott vonatkozásában megállapította, hogy a vádlottak feltételes szabadságra bocsáthatók, melynek legkorábbi időpontja a büntetésük kétharmad részének kitöltését követő nap.

Ezen túlmenően az előzetes fogvatartásban, továbbá II. r. és III. r. vádlott által házi őrizetben töltött időt a szabadságvesztés tartamába beszámítani rendelte akként, hogy négy napi házi őrizetben töltött idő egy napi szabadságvesztésnek felel meg.

Határozott az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen I. r. és III. r. vádlottak és védőik elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés, II. r. vádlott és védője az irányának megjelölése nélkül jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.454/2017/1. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket alaptalannak minősítette. Kifejtette, hogy a törvényszék az eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le. Ügyfelderítési kötelezettségét teljesítve a releváns bizonyítékokat számba vette, értékelte, és ez alapján mérlegelési jogkörében eljárva helyes tényállást állapított meg, mely mentes a megalapozatlansági hibáktól, így másodfokú felülbírálatra alkalmas.

Meglátása szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének a kellő terjedelemben eleget tett, az részletesen tartalmazza, hogy miért zárta ki a vádlottak védekezését és miért fogadta el a sértett tanúvallomását a tényállása megállapításakor.

A megalapozott tényállás megváltoztatására a másodfokú eljárásban törvényes lehetőség nincs, ezért a felmentés érdekében a tényállást támadó fellebbezések eredményre nem vezethetnek.

A rögzített tényállás alapján a törvényszék okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és helyesen minősítette az elkövetett cselekményeket is társtettesként elkövetett életveszélyt okozó testi sértés büntettének, és társtettesként elkövetett önbíráskodás büntettének.

A büntetéskiszabási körülmények értékelésekor a törvényszék minden, a vádlottak javára és terhére jelentkező enyhítő és súlyosító körülményt helyesen tárt fel. A halmazati büntetéseket a törvényszék céljának szem előtt tartásával szabta ki, a büntetési középmértékre figyelemmel a szabadságvesztés büntetés mindhárom vádlott esetén inkább enyhének, mintsem eltúlzottan súlyosnak tekinthető.

Mivel az ítélet egyéb rendelkezései is törvényesek, összességében indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

I. r. vádlott védője az ítéletábrlánál 2017. július 14-én előterjesztett beadványában fellebbezését írásban is indokolta.

Ebben mindenekelőtt tárgyalás kitűzését kérte, de annak indokait, az azt megalapozó bizonyítási indítványt nem terjesztett elő.

Kitért arra, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hibás, irat- és tényellenes. Ennek magyarázataként előadta, hogy a sértett vallomásai oly mértékben ellentétesek, amely nem tette volna lehetővé, hogy azokra az elsőfokú bíróság tényállást alapozzon. Kifejtette, hogy sem a vádhatóság, sem a törvényszék nem bizonyította hitelt érdemlően azt, hogy a vádlott a terhére rótt bűncselekményeket elkövette, pusztán feltételezésen és egymással ellentétes bizonyítékokon alapul úgy az ügyészség, mint az elsőfokú bíróság álláspontja. A vádlott büntetőjogi felelősségét közvetlen bizonyítékok nem támasztják alá, az elsőfokú bíróság nem tárta fel az az életveszélyt okozó testi sértésre utaló körülményeket, továbbá meglátása szerint az „elhatárolási kérdéskör” sem tisztázott.

Mindezek alapján elsődlegesen a Fővárosi Törvényszék ítéletének hatályon kívül helyezését és az

elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását indítványozta az ítélet Be. 351. § (2) bekezdés a) pontja szerinti megalapozatlansága miatt.

A bűncselekmény minősítése kapcsán azt fejtette ki, hogy a bűnösség megállapításához szükséges szándékosság nem valósult meg, ezért másodlagos indítványként az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és védenca felmentését indítványozta.

III. r. vádlott védője is indokolta írásban a fellebbezését. Ebben elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a sértett a cselekmény idején maga is alkoholos befolyásoltság alatt állt, így nem feltétlenül volt képes az események valóságnak megfelelő felidézésére. A III. r. vádlott és a sértett között lefolytatott nyomozati szembesítés alkalmával maga a sértett sem állította teljes bizonyossággal, hogy a III. r. vádlott megrúgta volna, és ezen felül sem merültek fel olyan bizonyítékok, melyek a vádlott terhére értékelhetők volnának. Tanúl ugyanis nem azonosította III.r. vádlottat, és bár tanú2 terhelte a vádlottat, vallomása „nem kétséget kizáró”. Ugyan felismerni vélte a telefonos beszélgetés során III.r. vádlott hangját, azonban, még ha ez igaz is volna, mindössze azt igazolja, hogy III.r. vádlott is a helyszínen tartózkodott. Az ambuláns lap, orvosi látlet és vélemény pedig az elszenvedett sérüléseket bizonyítja, azt nem, hogy ki és milyen módon okozta a sértettnek.

Mindezek alapján elsődlegesen azt indítványozta, hogy az ítélőtábla kétséget kizáró bizonyítottság hiányában III. r. vádlottat az ellene emelt vád alól mentse fel. Másodlagosan az enyhítés érdekében hangsúlyozta azt, hogy a vádlott két kiskorú gyermek tartásáról köteles gondoskodni és kedvezőtlen egészségi állapotban van, ellenben terhére a kitartó bántalmazás, valamint a garázda jellegű elkövetés azért nem értékelhető, mert mindezek az ügyben nem nyertek bizonyítást. Így azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a kiszabott büntetés mértékét csökkentse.

A másodfokú nyilvános ülésen I. r. vádlott védője az írásbeli indítványát is fenntartva a perbeszédében az ügy egyes bizonyítékaival foglalkozott. Azt állította, hogy I. r. vádlott fehér lábbelit viselt, de a sértett csak fekete cipőt látott őt megrúgni. Ehhez képest az eljárás során nyomszakértő nem vizsgálta, hogy a fehér cipőre hogyan kerülhettek vérszennyeződések, márpedig erre vonatkozóan olyan vallomások állnak rendelkezésre, hogy a sértett vére ráceppent, mikor őt az I. r. vádlott törölgette, a sarka pedig nem rúgás eredményeként lett véres. A szemtanú is csak annyit látott, hogy egy ember ütötte a földön fekvő sértettet, a másik kettő csak állt, és közülük az egyik - aki az I. r. vádlottban azonosítható - törölgette a sértett sérüléseit, továbbá a vádlott-társak egybehangzó vallomása szerint I. r. vádlott kifejezetten meg akarta akadályozni a sértett bántalmazását.

Mindezek alapján a védenca terhére mindössze az állapítható meg, hogy a sértettet a gitár kapcsán kérdőre vonta, de őt tevélegesen nem bántalmazta. Ez tehát legfeljebb pszichikai bűnsegélyt meríthet ki, amely már a csoportos elkövetés megállapításához nem elegendő.

Összegezve álláspontját, elsőként tárgyalás tartását és annak keretében nyomszakértő kirendelését kérte annak érdekében, hogy a szakértő vizsgálja meg a lábbeliket, és állapítsa meg, a vérszennyeződések hogyan, milyen mechanizmus útján kerülhettek a védenca cipőjére.

Ezen kívül kifejtette, hogy I. r. vádlott a testi sértésben nem bűnös. Célszerűbb lett volna elhagynia a helyszínt, de ő ennek ellenére meg akarta akadályozni a cselekményt, a fiát csitította.

Az „in dubio pro reo” elve alapján az önbíráskodás alapesetéért legfeljebb pszichikai bűnsegédként vonható felelősségre.

A végrehajtandó szabadságvesztés kapcsán arra utalt, hogy a vádlott annak letöltése után - egyszerű

személyisége és szocializációs hiányai miatt - nem fog tudni visszailleszkeszteni a társadalomba, így az ilyen jellegű joghátrány nem éri el a célját.

I.r. vádlott a saját védelmében továbbra is ártatlannak vallotta magát, állítva, hogy ő meg akarta akadályozni a sértett sérelmére bűncselekmény elkövetését.

II. r. vádlott védője az elsőfokú tárgyaláson bejelentett fellebbezését akként pontosította, hogy annak célja elsődlegesen eltérő minősítés megállapítása, másodlagosan pedig a büntetés enyhítése.

Kifejtette, hogy a bizonyítékok azt igazolják, miszerint a II. r. vádlott nem fogalmazott meg követelést, hiszen mindvégig abban a hiszemben volt, hogy a sértett a gitárt eladta, így legfeljebb emiatt akart a sértetten elégtételt venni, nem pedig azt visszaszerezni. A sértett vallomása szerint II.r. vádlott vele csak részegen kötözködött, I. r. vádlottal sem volt semmi problémája, az ügyet egymással meg tudták beszélni. Mind emiatt a csoportosan elkövetett önbíráskodás nem, legfeljebb garázdaság valósulhatott meg. A testi sértést illetően a II. r. vádlott mindössze annyit tett, hogy egyszer arcul ütötte a sértettet, márpedig ez életveszélyes eredmény okozására nem alkalmas, a vádlottnak kizárólag a súlyos testi sértés büntette róható fel.

Ennek alapján a lényegesen enyhébb minősítés mellett javára nagyobb nyomatékkaal indokolt értékelni azt, hogy részben beismerte a cselekményt, három kiskorú gyermekről gondoskodását és a jelentős időmúlást. Minderre figyelemmel enyhébb büntetés kiszabását indítványozta.

II. r. vádlott a saját védelmében sajnálatát fejezte ki a verekedés miatt.

III. r. vádlott védője írásbeli fellebbezését változatlanul fenntartotta. Annyit emelt ki, hogy az elsőfokú ítélet csak abban az esetben tekinthető megalapozottnak, ha abból kitűnik, hogy semmilyen más módon nem történhetett a bűncselekmény, mint ahogy azt az elsőfokú ítélet megállapította. Ez a jelen esetben nem teljesül, ekként az ítéletáblára hárul annak eldöntése, hogy az eljárási törvény ellenében „megmenti” az ítéletet, vagy pedig a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a III. r. vádlottat felmenti.

III.r. vádlott a saját védelmében értetlenségét fejezte ki afelett, hogy milyen módon kerülhetett az ügybe vádlottként. Azt elismerte, hogy szóváltásba keveredett a sértettel, de őt nem ütötte meg, és a társai követeléséhez sem fűződött semmilyen érdeke. Emellett sajnálatát fejezte ki, mert ittas volt, és ezért nem fogta fel a helyzet súlyát, abban érezte magát bűnösnek, hogy odakeveredett. Ezért enyhítést kért.

A vádlottak az utolsó szó jogán is a fentiekkel azonos tartalmú nyilatkozatot tettek.

A másodfokú bíróság I. r. vádlott bizonyítási indítványát - a később részletesebben kifejtendő okok miatt - elutasította, mert az a tényállás aggálytalan megállapításához szükségtelen volt, és csak az eljárás indokolatlan elhúzódását eredményezte volna.

A vádlottak és védők fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéletábla a vádlotti és védői perorvoslatok folytán az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályok maradéktalan megtartásával folytatta le az eljárást.

A vádlottak védekezésére figyelemmel a Be. 109.§ megtartásával döntött az igazságügyi orvos-szakértői vélemény kiegészítése felől.

A megidézett szakértől orvos-szakértőt a tárgyaláson a Be. 110.§ (1) bekezdésének megtartásával hallgatta meg.

Az ügyészség vádiratba foglalt indítványa alapján a Be. 296.§ (2) bekezdés a) pontjának figyelembe vételével felolvasás útján tette a tárgyalás anyagává tanúl vallomását.

A Be. 116.§-a szerinti releváns okiratokat a Be. 301.§ (1) bekezdése alapján a tárgyaláson ismertette.

Emellett megállapítható, hogy a vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából lényeges bizonyítékokat az elsőfokú bíróság feltárta, egyenként és összességében értékelte, mérlegelte, tényből tényre is helyesen következtetett.

A megállapított tényállás túlnyomórészt megalapozott, az csak kis részben, a Be. 351.§ (1) bekezdés b) pontja okán hiányos. E csekély megalapozatlanság azonban a Be. 352.§ (2) bekezdés a) pontja szerint az iratok tartalma alapján kiküszöbölhető volt, az alábbiak szerint:

I. r. vádlott személyi körülményei között (ítélet 3. oldal 4. bekezdését követően) rögzíti, hogy a vádlott ellen a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányságán a 2017. február 2. napján elkövetett lopás vétsége miatt újabb büntetőeljárás indult.

II. r. vádlott személyi körülményeit (ítélet 4. oldal 2. bekezdése) annyiban helyesbíti, hogy a vádlott már három kiskorú gyermekről köteles gondoskodni. (másodfokú nyilvános ülésen csatolt okiratok). A vádlott ellen a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányságán a 2017. február 2. napján elkövetett lopás vétsége miatt újabb büntetőeljárás indult.

III. r. vádlott személyi körülményeit az ítélet 4. oldal 3. bekezdésében annyiban pontosítja, hogy kiskorú gyermekeinek tartásáról fogvatartása miatt sem gondoskodik.

Emellett a 4. oldal 4. bekezdése elé rögzíti, hogy a vádlott a cselekmény elkövetésének idején nem szenvedett tudatzavarban, elmebetegségben, illetőleg szellemi leépülésben, amely korlátozta volna abban, hogy felismerje cselekménye következményeit, és az annak megfelelő magatartás tanúsítását. (elmeorvos szakértői vélemény)

A történeti tényállást a 4. oldal utolsó bekezdés utolsó mondatában azzal egészíti ki, hogy II. r. vádlott ittas állapotban volt (nyom. ir. 85. oldal rendőri jelentés, a vádlott nyomozási bíró előtt tett vallomása - nyom. ir. 235. oldal).

Az 5. oldal 2. bekezdés első mondatát azzal egészíti ki, hogy az ott írtak 20:00 óra körüli időben történtek (nyom. ir. 85. oldal rendőri jelentésben írt időpont alapján), a 2. mondatát pedig azzal, hogy III. r. vádlott szintén ittas állapotban volt (nyomozási bíró előtti vallomása - nyom. ir. 236. oldal)

Az 5. oldal 3. bekezdés 5. mondatát azzal egészíti ki, hogy a sértett testvére 20:30 óra körüli időben értesítette a rendőrséget. (nyom. ir. 85. oldal rendőri jelentés)

Az így kiegészített és pontosított tényállás már mindenben megalapozott, a vádlottak tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapult, ekként az másodfokú eljárás során irányadó volt.

Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét kellő részletességgel, színvonalasan teljesítette. Számot adott arról, mely bizonyítékot és miért fogadott vagy vetett el.

Elemezte a vádlottak vallomásait, és feltárta az azokban rejlő belső ellentmondásokat, majd egybevetette azokat az eljárás további bizonyítékaival. Ennek során rámutatott azon ellentétekre is, amelyek a vádlottak szavahihetőségét tovább gyengítették, és amelynek következtében végül a vádlottak védekezésével szemben sértett vallomására, és az azt alátámasztó egyéb bizonyítékokra támaszkodva állapította meg a tényállást.

A fellebbezésben kifejtettekre figyelemmel kiemeli a másodfokú bíróság a bizonyítékértékelés kapcsán az alábbiakat:

Szemben a védelem érvelésével, a sértett vallomása egyáltalán nem tekinthető ellentmondásosnak, ugyanis a legfontosabb elemek tekintetében mindvégig következetes vallomást tett. Ennek középpontjában pedig az állt, hogy senki más, csak és kizárólag a vádlottak bántalmazták őt, és így szerezte sérüléseit.

A sértett szavahihetőségét illetően megállapítható, hogy az eljárás egyetlen adata alapján sem merült fel, hogy a sértett az egyébként baráti körébe tartozó vádlottakat hamisan vádolta volna, kiváltképp annak fényében, hogy az I.r. vádlott által követelt hangszert nyomban a történetek után vissza is szolgáltatott a részére. Emellett ugyancsak a védelmi hivatkozás ellenében mutat rá az ítélet tábla arra, hogy közvetlenül a cselekmény után a sértett vizsgálatáról készült ambuláns lap szerint érzékelhető volt az ittassága, de a beszédén és a magatartásán nem. Azt a körülményt tehát, hogy alkoholos befolyásoltsága miatt a történetekre nem feltétlenül emlékezett pontosan, ez a bizonyíték is cáfolja, a saját vallomásával összhangban. Ez utóbbiból ugyanis szembetűnő, hogy amennyiben nem tudott egy adott bántalmazó magatartást (pl. rugdosását) konkrét vádlott személyéhez kötni, akkor ezt nem is tette. A pontatlanság ilyen esetekben tehát nem elsősorban az alkohol hatásának, hanem az elszenvedett bántalmazásnak tudható be, amely nyilvánvalóan erősen korlátozta őt a megfigyelés lehetőségében.

Ettől eltekintve is, a sértett vallomása nem egyedülálló bizonyíték volt a vádlottak cselekvőségének.

Az előzményeket - azaz a hangszer kölcsönkérését, továbbá annak I. r. vádlott, majd a hozzá csatlakozó II. r. vádlott általi visszakövetelését - illetően társai, valamint tanú3 ezzel egyező vallomásai is alátámasztották.

Az ezt követően történtek egy részének tanú1 szemtanúja volt, és bár a vádlottak azonosítására nevezett vallomása valóban nem volt alkalmas, a sértett nyilatkozatait a követelőzés és a bántalmazás tekintetében feltétlenül megerősítette. Igaz, hogy e tanú a folyamatnak csak azt a részét látta, amikor egy bántalmazta a földön fekvő sértettet a három személy közül, ez azonban - mivel

nem volt mindvégig tanúja az eseményeknek - nem zárja ki a sértett szavahihetőségét, aki I. r. vádlottól elszenvedett bántalmazásról következetesen adott számot.

Az események további részének tanú2 telefonon keresztül vált tanújává, aki hang alapján azonosította I. r. és III. r. vádlottakat, továbbá személyesen beszélt II. r. vádlottal. Azt, hogy valami baj történt, a telefonon átszűrődő hangok és zajok, valamint a sértett panaszkodása („jaj agyonvernek”) alapján gyanította, és nyomban jelezte az általa észlelteket a sértett testvérének, aki közelebb tartózkodott a helyszínhez.

Azt pedig, hogy tanú3 mennyire értékelte komolynak az adott szituációt, jól jelzi, hogy ő maga értesítette a rendőrséget.

A sértett vallomását tehát számos egyéb bizonyíték is alátámasztotta. A bántalmazás egyes részletei tekintetében ezért a sértett tanúvallomását helytállóan fogadta el az elsőfokú bíróság. Miután a sértett vallomására alapozta a törvényszék a bántalmazás mikéntjét, annak elsőfokú ítéletből kimaradt részeit is rögzíteni szükséges a tanú vallomása körében (ítélet 7. oldal 4. bekezdés). A sértett a Budapest ... szám előtt történtek vonatkozásában ugyanis azon túl, hogy miután hazaindult, a vádlottak követték, és újra közrefogták, változatlanul a gitárt követelve tőle, elmondta azt is, hogy ekkor III. r. vádlott többször fejbe ütötte, és 50.000 forintot követelt a gitárért cserébe.

Az igazságügyi orvos-szakértői és kiegészítő orvos-szakértői vélemény is maradéktalanul összhangban volt a sértett vallomásával, a sérülések keletkezési mechanizmusa, ereje, helye tekintetében. A szakértő kategorikusan kizárta elesés vagy más indirekt erőbehatás oki szerepét, a sérülések korábbi keletkezését. Ez utóbbit a helyszínen rögzített friss vérnyomok is egyértelműen kizárták. Végül pedig a genetikai szakértői vélemény a sértett vérének I. r. vádlott lábbelijéről azonosította. Ez pedig azt jelenti, hogy a sértett frissen vérző - nem pedig korábbi - sérülései szennyezték be az I. r. vádlott cipőjét.

Azt a védekezést, hogy korábban más vagy mások bántalmazták a sértettet az a logikai érv is gyengíti, hogy ez esetben a barátainak tekinthető I. r. vagy II. r. vádlott nem kért orvosi segítséget a sérülések ellátására, márpedig ezt az erősen vérző fejsérülések indokoltá tették volna.

A Be. 353. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bírósági eljárásban bizonyításnak akkor van helye, ha az elsőfokú bíróság a tényállást nem derítette fel, vagy az hiányos, továbbá, ha a bizonyítás az elsőfokú bírósági eljárásban megvalósult szabálysértés orvoslását eredményezheti. A fentiek értelmében a másodfokú bíróság ezek egyikét sem észlelte az ügyben, ezért további bizonyítás elvételére nem kerülhetett sor.

Nem volt szükség annak tisztázására sem, hogy miként kerülhetett a vérszennyeződés I. r. vádlottól lefoglalt lábbelire, mert e körben a sértett mindvégig következetes vallomását az elsőfokú bíróság elfogadva rögzítette a tényállásban, hogy I. r. és III. r. vádlott egy-egy ízben megrúgta a sértettet. Ez nyomszakértői vizsgálatról függetlenül megállapítható tény, hiszen egyetlen rúgás nem hagy feltétlenül nyomokat az azt kifejtő lábbelijén, így akkor is megállapítható, ha adott esetben egy nyomszakértői vélemény a rúgástól származó vérnyomok létét kizárja. Emellett I. r. vádlott az irányadó tényállás szerint nem csak megrúgta a sértettet, hanem kézzel is bántalmazta. Ilyen körülmények között a vádlott felelőssége vitán felüli.

Ezért utasította el a másodfokú bíróság a védő bizonyítási indítványát.

Összességében az elsőfokú bíróság logikus, ésszerű és törvényes mérlegeléssel fogadta el tényállása alapjául a sértett következetes, más hitelt érdemlő bizonyítékokkal is megerősített vallomását, bizonyítékértékelő tevékenységével a másodfokú bíróság is mindenben egyetértett.

Az elsőfokú bíróság a büntetés-kiszabás körében helyesen értékelte súlyosító tényezőként mindhárom vádlott itasságát, azonban a tényállásban erre vonatkozó adatot csak I. r. vádlottra rögzített. Mindössze ennyiben szorult kisebb kiegészítésre az egyébként pontos és irathú elsőbírói tényállás.

A felmentést célzó védelmi perorvoslatok e törvényes mérlegelést támadják a vádlottak védekezésének elfogadása céljából, amelyre azonban a jelenleg hatályos eljárási rendelkezések nem adnak lehetőséget. Ekként tehát a vádlottak felmentésére nem kerülhetett sor.

Pontosan a fenti okok miatt nem vezethetett eredményre az ítéleti tényállást - valójában nem létező - megalapozatlansági hibák miatt támadó és hatályon kívül helyezést célzó védelmi perorvoslat sem.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és cselekményeik jogi minősítése maradéktalanul helyes és törvényes. Annak kapcsán a másodfokú bíróság az alábbiakat jegyzi meg:

Mindenekelőtt abból kell kiindulni a minősítés során, hogy a vádlottakat mindvégig jogos, illetve jogosnak vélt vagyoni igény vezérelte erőszakos magatartásuk kifejtése során. Ezért célszerű elsőként az önbíráskodás büntetnének megvalósulását vizsgálni.

Az önbíráskodás körében az elsőfokú bíróság által az ítélet 13. oldalán fejtettekkel a másodfokú bíróság messzemenően egyetértett. A jogos, illetve jogosnak vélt vagyoni igény I. r. vádlott által a sértettnek kölcsönadott gitár visszakövetelésében, majd később a gitár helyett annak „eszmei értékének” megfizettetésében nyilvánult meg. Ezen igények kikényszerítése érdekében bántalmazta mindhárom vádlott a sértettet.

A bántalmazás következtében az elszenvedett testi sérülések tehát ezen erőszakos magatartás eredményeként értékelendők. Mivel az önbíráskodás tényállási elemeként megjelölt erőszak alkalmazása a könnyű sérülést foglalja magában, az önbíráskodás csak a könnyű testi sértéssel áll látszólagos alaki halmazatban, a testi sértés súlyosabban minősülő esetei az önbíráskodással valóságos bűnhalmazatot alkotnak. Ekként a jogi minősítés második lépéseként azt szükséges vizsgálni, hogy a súlyosabb eredményre a vádlottak szándéka kiterjedt-e.

Minthogy a vádlottak az elkövetés során ittas állapotban voltak, az élet és testi épség védelméről szóló 3/2013. Büntető Jogegységi határozat iránymutatásai szerint a cselekmény tárgyi oldali ismérvei alapján szükséges a vádlottak szándékára - tudattartalmára - vonatkozóan következtetést vonni.

Az alkalmazott erő nagysága, az ököllel történő bántalmazásban és rúgásban megnyilvánuló erőszak, a célzott testtájék (a fej, a felsőtest) együttesen arra enged következtetni, hogy a vádlottak a sértett súlyos, nyolc napon túl gyógyuló sérülését előre látták és azt kívánták is, míg az életveszélyes eredményt - azaz azt, hogy a fejsérülések, a koponya sérülése - a sértett életét is veszélyeztetheti, előre kellett látniuk és ebbe belenyugodva cselekedtek.

E körben az ítélkezési gyakorlat egyértelmű, ugyanis nem csupán azok a sérülések életveszélyesek, amelyek közvetlen életveszéllyel járnak, hanem azok is, amelyekhez szövődményként fertőzőes, gyulladásos folyamatok társulhatnak és így közvetett életveszélyt jelenthetnek. Ilyen sérülések lehetnek általában nem csak a testüreget megnyitó sérülések, hanem mint a jelen esetben is a koponyacsont törésével járó sérülések is. Az elsőfokú bíróság tehát kifogástalan jogi magyarázattal fejtette ki, hogy a szakértői vélemény alapján a közvetett életveszélyes eredmény bekövetkezett,

ezért a vádlottak a testi sértés Btk. 164.§ (8) bekezdés I. fordulata szerinti minősített esetének befejezett alakzatáért tartoznak felelősséggel.

Az elsőfokú bíróság abban is az ítélkezési gyakorlatot követve foglalt állást, hogy nincs jelentősége annak, miszerint több elkövető közül konkrétan ki okozta a súlyosabb minősítést megalapozó sérülést. A sértettet egymás cselekvőségéről tudva, egymással egyetértésben bántalmazó vádlottak társtettesként tartoznak felelősséggel a súlyosabb eredményért.

Az elsőfokú bíróság a joghátrány alkalmazása szempontjából releváns tényezőket túlnyomórészt feltárta.

I. r. vádlott javára további enyhítő körülmény idősebb kora, III.r. vádlott esetében pedig asztmás megbetegedése. Utóbb nevezett vádlottnál a gyermekről való gondoskodási kötelezettség kétségtelenül fennáll, viszont megállapítható, hogy a gyermekei sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt is folyamatban van újabb büntetőeljárás a vádlott ellen, továbbá hosszabb ideje más ügyben előzetes letartóztatás hatálya alatt áll, így e körülmény mindössze kisebb súllyal esik latba a vádlott javára.

Valamennyi vádlott javára további enyhítő körülményként értékelte a másodfokú bíróság az életveszély közvetett voltát (BH2002.258.).

II. r. vádlott terhére további nyomatékos súlyosító körülményként értékelte a másodfokú bíróság, hogy az önbíráskodást a sértett megalázásával, emberi méltóságának megsértésével valósította meg.

A védelem hivatkozásával szemben a kitartó bántalmazás nem volt mellőzhető a súlyosító körülmények köréből. Megállapítható ugyanis, hogy a vádlottak még akkor sem hagytak fel a sértett ütlegetésével, mikor a földről felállva, vérző sérülésekkel hazaindult, újból követni kezdték, III. r. vádlott őt ismét nagyobb erővel fejbe ütötte. Az időben legalább fél órán át tartó folyamatos inzultálás, követelőzés és bántalmazás a vádlottak eltökéltségére utal, arra, hogy a sértett akaratát megtörve követelésüknek mindenképpen érvényt szerezzenek. Az ilyen elkövetési mód az 56/2007. BK vélemény II/10. pontja szerint súlyosító körülmény.

Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a garázda jellegű elkövetést súlyosító körülményként, mert bár a vádlottak formálisan kimerítették a garázdaság minősített esetét, viszont az alárendelő tényállási elemre figyelemmel az a súlyosabban büntetendő testi sértéssel bűnhalmazatban nem állhat.

Az elsőfokú bíróság a büntetési középértéket helytállóan megjelölve minden körülményt súlyának megfelelően figyelembe véve szabott ki a vádlottakkal szemben szabadságvesztés büntetést. Annak tartama tükrözi a belső arányosság követelményét is, lényeges enyhítésére az ítélőtábla okot nem talált.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata, a feltételes szabadság legkorábbi időpontja és a beszámításra vonatkozó rendelkezés megfelelt a törvény rendelkezéseinek. A másodfokú bíróság azonban I. r. vádlott esetén - elsődlegesen a vádlott idősebb kora és büntetlen előélete miatt - lehetőséget látott a Btk. 38. § (3) bekezdésének alkalmazására is. Ezért döntött úgy, hogy a vádlott a szabadságvesztés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

A közügyek eltiltás mellékbüntetés alkalmazása szintén törvényes volt, annak főbüntetéshez igazodó tartama mindhárom vádlott esetében célravezető és szükséges.

A bűnjelekről szóló rendelkezés megfelel a jogszabályoknak. Ellenben a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezések közül nem osztotta a másodfokú bíróság azt az elsőbírói álláspontot, hogy az orvos-szakértői vélemény és a genetikai szakértői vélemény elkészítésével összefüggésével felmerült bűnügyi költség a vádlottaknak egyetemlegesen kellene megfizetniük.

Több vádlottas ügyekben a vádlottakat a Be. 338.§ (3) bekezdésében írt főszabály szerint külön-külön kell kötelezni a bűnügyi költség megfizetésére, vagyis az egyes költségelemeket el kell különíteni aszerint, hogy melyik vádlott kapcsán merültek fel, és azon költségeket, amelyek több vádlottra is terhelhetők, el kell osztani közöttük. Egyetemleges kötelezés kizárólag akkor jöhet szóba, ha a költség nem különíthető el és nem osztható fel a vádlottak között.

A másodfokú bíróság meglátása szerint a bűnügyi költségből az igazságügyi orvos-szakértői vélemény elkészítése, kiegészítése és a szakértő tárgyalási meghallgatása kapcsán felmerült összesen 168.146 forintos összeg az, amely nem osztható, és ekként vádlottanként nem különíthető el. Ezen összeg vonatkozásában volt helye egyetemleges kötelezésnek.

Az igazságügyi genetikai szakértő kizárólag I. r. vádlottól lefoglalt tárgyat vizsgálta, ekként tehát a vizsgálattal összefüggésben felmerült 745.236 forint csak az I. r. vádlottat terhelne. Ám a másodfokú bíróság e költséget szükségtelennek ítélte. A sértett és I. r. vádlott nyomozati szembesítésére 2015. május 28-án került sor, amikor is a sértett fenntartotta a bántalmazás mikéntjére vonatkozó vallomását, I. r. vádlott pedig elismerte, hogy a lábbelijén a sértett vére található. Ilyen előzmények után 2016. januárjában mégis kirendelt a nyomozó hatóság hemogenetikus szakértőt, kizárólag annak megállapítására, hogy a cipőn a sértett vére azonosítható-e. Ez az igen költséges szakértői bizonyítás semmivel nem vitte előrébb a bizonyítást, nem a vádlott mulasztása folytán kerített arra sort a hatóság.

Ezért a Be. 338. § (2) bekezdés 2. mondatának alkalmazásával, a Be. 339. § (1) bekezdése alapján a szakértői díjat a vádlott helyett az állam viseli.

A fentiekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék 22.B.1250/2016/35. számú ítéletét a rendelkező rész szerint a bűnügyi költségre vonatkozó részében a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg minden egyéb helyes rendelkezését a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2017. október 25.

dr. Magócsi István sk.
a tanács elnöke

dr. Borbás Virág Bernadett sk.
előadó bíró

dr. Fülöp Ágnes Katalin sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 22.B.1250/2016/35. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.176/2017/14. számú ítéletében írt változtatással I. r., II. r. és III. r. vádlott vonatkozásában 2017. október 25. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2017. október 25.

dr. Magócsi István sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Czibere Éva
tisztviselő